

Test na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

pre školský rok 2013/2014

1. Aký **jazykový štýl** je použitý v ukážke 1?

Ukážka 1

Väčšina zápasníkov začína so sumom v šestnástich rokoch, keď nastúpia do školy suma. Adepti vstávajú o pol piatej ráno, jedlo však dostanú až napoludnie. Musia mlátiť dlaňou a niekedy aj hlavou do silného kola, dlhé hodiny silno dupať a bez prestávky zápasiť. Aby ich učitelia prinútili viac trénovať, bijú ich bambusovými palicami. Musia sa naučiť 70 oficiálne uznávaných bojových techník, pre pružnosť nôh musia vedieť urobiť špagát, pričom ostatní sa o nich opierajú a tlačia ich k zemi. Nesmú sa sťažovať, dať najavo bolesť. Jedia dvakrát denne a potom oddychujú, aby čo najviac pribrali. Kódex suma prikazuje za každých okolností zachovať dôstojnosť a vzájomnú zdvorilosť.

- (A) odborný (B) administratívny (C) umelecký (D) rečnícky

2. Ktorý **slohový postup** je uplatnený v ukážke 2?

Ukážka 2

Rozbehol sa, necítil zeme pod nohami. Najskôr letel ako vták. Bez rozmyslu, slepo, živelne. Ďalekým skokom švihol do kanála, ponoril sa, vyšvihol celou silou. Zaostril zrak a napäto hľadel do prúdu.

- (A) rozprávací (B) informačný (C) opisný (D) výkladový

3. Ktoré z uvedených súvetí je **prirad'ovacie**?

- (A) Chlapec, čo stál na priechode, nevnímal blikanie auta.
(B) Keď sa nepolepšíš, nepôjdeš na výlet.
(C) Obzerala sa, no nikde brata nevidela.
(D) Súhlasila, aby mala konečne pokoj.

4. Ktorá z nasledujúcich viet je **jednočlenná**?

- (A) Triaslo ho od strachu. (C) Kde si?
(B) Sneh ticho padá. (D) Dohrali.

5. Ktoré z nasledujúcich súvetí je **podrad'ovacie**?

- (A) Prišiel skoro, no nikomu nič nepovedal.
(B) Najprv sa hlboko zamyslel, potom úlohu správne vyriešil.
(C) Katarína ani nenapísala, ani sa u nás nezastavila.
(D) Kým sa báseň nenaučím, nesmiem ísť von.

6. V ktorej z viet je **priamy predmet**?

- (A) Na stole má rozložených veľa kníh.
- (B) Zazreli sme ich až za zákrutou.

- (C) Od bolesti nemohol pohnúť hlavou.
- (D) Dnešnej skúšky sa vôbec nebojím.

7. Ktorá z viet obsahuje **neohybný slovný druh**?

- (A) Lipové stromy sú plné bzučiacich včiel.
- (B) Pravda, tá, žiaľ, nezvíťazila.

- (C) Kikiríkание kohúta nikto nepočul.
- (D) Každý jej je sympatický.

8. V ktorej z možností je **nesprávne** určený pád prídavného mena.

- (A) Prišla správa o úspechu ruských pilotov. - genitív
- (B) Môj brat mi je najbližší z rodiny. - nominatív
- (C) Stretli sme Milošovho spolupracovníka. - akuzatív
- (D) Učiteľovmu príkazu sa nikto nepriečil. - inštrumentál

9. Ktorá z uvedených viet obsahuje **príslovku**?

- (A) Kráčal hore dedinou a neobzrel sa.
- (B) Odhodlal sa prísť až začiatkom roka.

- (C) Na obed sme sa dosýta najedli.
- (D) Koláče upiekla kvôli deťom.

Ukážka 3

*Na chotári malá jeseň sedí
v kalnom striebre nebies ospalých.
Navlieka si na povrázky z medi
lastovičiek modré koraly.*

*Kosé slnko mliečnym jasom slepí,
tuhne západ hustým machom líc.
Nad zelenou masťou hrivou repy
tepú vrabce zlato makovic.*

10. Ktorá z možností v ukážke 3 najlepšie vystihuje význam slov **navlieka si povrázky z medi lastovičiek modré koraly**.

- (A) lastovičky si stavajú hniezda
- (B) lastovičky sa pripravujú na zimu

- (C) lastovičky si sadajú na drôty
- (D) lastovičky sa trasú od zimy

11. Aký **rým** je použitý v ukážke 3?

- (A) postupný
- (B) obkročný

- (C) združený
- (D) striedavý

12. Ktoré z uvedených slov je utvorené rovnakým spôsobom ako slovo **mierumilnosťou**?

- (A) najvýnimočnejší
- (B) predstaviteľ

- (C) pravdepodobne
- (D) myšlienkou

13. Ktorá z možností obsahuje **pravopisnú chybu**?

- (A) je Prešovčan, okolie Zvolenského zámku
- (B) mláďa medveďa hnedého, na Ulici svätého Valentína
- (C) v severnej Európe, na Moste mládeže
- (D) čisté Trenčianske ulice, ovláda angličtinu

14. V ktorej vete je **zámeno** s pravopisnou chybou?

- (A) Doktorí z chlapov neprišiel.
- (B) Cením si víťazstvo nad sebou samým.
- (C) Všetci sme akýsi spokojní.
- (D) Prsty mu samy hrali na klávesnici.

15. V ktorej z možností sú **všetky** slová **správne rozdelené** na slabiky?

- (A) za-pla-tiť, vše-tci, krst-niat-ko
- (B) pro-stre-die, sú-čias-tka, výs-mech
- (C) bez-fa-reb-ný, kryš-tál, ot-covs-ký
- (D) pri-o-ri-ta, od-zne-li, in-štruk-tor

16. V ktorom z uvedených slov dochádza k **spodobovaniu**?

- (A) nadbytočný
- (B) zrovnoprávni
- (C) podjazd
- (D) zvíťazil

Ukážka 4

Vlkovi sa v krku zapichla kosť. Slúbil veľkú odmenu volavke, ak mu kosť z hrdla vyberie. Volavka vopchala vlkovi hlavu do tlamy a kosť mu vybrala. Keď si pýtala sľúbenú odmenu, vlk odpovedal: „Bud' rada, že si obišla so zdravou kožou.“

Najväčšia vďaka, ktorú možno očakávať od zlých za dobro, je to, že sa neodmenia krivdou.

17. Ukážka 4 je krátkou

- (A) poviedkou
- (B) rozprávkou
- (C) bájou
- (D) bajkou

18. Ktoré z uvedených slov má **opačný význam** ako slovo **často**?

- (A) neraz
- (B) zriedka
- (C) vždy
- (D) sotva

19. Ak človek **má niečo v malíčku**, znamená to, že

- (A) má o tom pravdivé informácie
- (B) mu to robí problémy
- (C) sa o to bližšie zaujíma
- (D) to výborne ovláda

20. Ktorá z viet obsahuje **prídavné meno**?

- (A) Niektorého z čitateľov odmenili.
- (B) Otcovi spolužiaci pokojne odišli.
- (C) Evakovali všetkých obyvateľov.
- (D) Obed bol uvarený veľmi rýchlo.

21. Ktorá z uvedených viet **neobsahuje** časticu?

- (A) Azda sa vráti.
- (B) Narástol sotva jeden meter.
- (C) Hľa, ako sa tu všetko rozrástlo.
- (D) Prirodzene, dnes nemám čas.

22. Ktorá z uvedených viet obsahuje **nespisovné slovo**?

- (A) V kozube zaprašťalo vyschnuté jedľové drevo.
- (B) Nekonečne dlho zotrvali v krčovitom objatí.
- (C) Sviečky v svietniku zažíha postupne jednu za druhou.
- (D) Pri zostupe dolu strminou pocítil bolesť v kotníku.

23. Ktorý z nasledujúcich útvarov patrí medzi **žánre publicistiky**?

- (A) žiadosť
- (B) reprodukcia
- (C) fejtón
- (D) pozvánka

24. Ktorá z možností **obsahuje** pravopisnú chybu?

- (A) objednávka Učiteľských novín, návštevníci Bojnického zámku
- (B) roztok hydroxidu sodného, na Ulici J. Kráľa
- (C) vysoké Tatranské štíty, pracovisko Slovenskej televízie
- (D) román Deti kapitána Granta, ku Dňu matiek

25. Pri ktorom žánri je nesprávne uvedený literárny druh?

- (A) óda – epika
- (B) novela – epika
- (C) komédia – dráma
- (D) sonet – lyrika

Test na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

pre školský rok 2013/2014

Ukážka 1

Pri prameni tohto potoka sa dolina rozdeľuje vo dvoje. Jeden úplaz otáča sa okolo vypučeneného bachora Malého Roháča, vplieta sa do Magurských hôr a druhý sa vyplazuje rovno pod Končistú. Toto sú Piargy; dolina rovná ako rúra, stisnutá z oboch strán grúňmi.

1. Ukážka 1 je

- (A) dynamickým opisom
- (B) charakteristikou

- (C) rozprávaním
- (D) statickým opisom

2. Ktoré vetné členy sú vo vete podčiarknuté?

Cestu späť sme našli až ráno.

- (A) priamy predmet a nezhodný prívlastok
- (B) nepriamy predmet a príslovkové určenie miesta
- (C) priamy predmet a príslovkové určenie miesta
- (D) nepriamy predmet a nezhodný prívlastok

3. Ktorá z uvedených viet je **jednočlenná**?

- (A) Neprišiel.
- (B) Bolo nám clivo.

- (C) Zastav!
- (D) Ktosi zvoní.

4. Ktorá z nasledujúcich viet je **súvetím**?

- (A) Kráča mlčky a zamyslene hľadá do prázdna.
- (B) Kyprá čierna hlina sa ako na povel začala nadvíhovať.
- (C) Naš sused, veľký milovník hudby, nevynechal ani jeden koncert tejto sezóny.
- (D) Stavanie lietadiel, to je jeho obľúbená zábava.

5. Ktorá z nasledujúcich viet je **podrad'ovacím** súvetím?

- (A) Znie to neuveriteľne, ale aj u nás nájdeme predmety späté so životom faraónov.
- (B) Rozloha územia oppida, obohnaneho mohutným valom, je viac ako 37 hektárov.
- (C) Rastliny viazané na tropické pásmo sa vtedy vyskytovali aj v stredných, ba miestami aj vo vysokých zemepisných šírkach.
- (D) Cieľom vedcov je, aby sa hodnotám glukózy venovala väčšia pozornosť.

Ukážka 2

Čas ruského básnika Brodského sa naplnil koncom roka 1996. Stal sa legendou, lebo odišiel nečakane, mladý. Tento nositeľ Nobelovej ceny za literatúru sa v 70. rokoch ocitol vo vynútenej emigrácii v Amerike a ako adoptívny literárny jazyk prijal angličtinu. Život i včasná smrť Brodského sú opradené najrôznejšími populárnymi mýtmi, ktoré často zatieňujú skutočný význam jeho diela. Útočiskom pred zhom amerického akademického života a spoločenským bzukotom sa preňho stali Benátky, ktoré mu v mnohom pripomínali rodný Petrohrad.

6. Ukážka 2 môže pochádzať

- (A) z autobiografického románu
- (B) z článku v odbornom časopise

- (C) zo správy v dennej tlači
- (D) z cestopisného románu

7. Slovné spojenie **čas sa naplnil** je

- (A) metaforou
- (B) metonymiou

- (C) personifikáciou
- (D) protikladom

8. Ktorá z uvedených viet obsahuje **nespisovné** slovo?

- (A) Ten nešťastný okamih sa mi vryl hlboko do pamäti.
- (B) Obľúbené šperky si uložila do ebenovej škatuľky.
- (C) Potiaže s dýchaním sa otcovi zo dňa na deň prehľbujú.
- (D) Čerstvé rožky prenikavo rozvonievali z nákupnej tašky.

9. Ktorá z uvedených viet obsahuje **neohybný** slovný druh?

- (A) Moja sestra sa dokáže chichotať celé hodiny.
- (B) Svoj žiaľ musela matka ukrývať.
- (C) Vďaka úspechu sa rozhodli ho obdarovať.
- (D) Večer sa stal najkrajšou časťou dnešného dňa.

10. Ktorá z viet obsahuje prídavné meno, ktoré sa **nedá** stupňovať?

- (A) Domovník bol unavený, ale pustil sa do veľkého upratovania.
- (B) Riaditeľ si na starých pracovníkov postupne pospomínal.
- (C) Pre maďarských turistov sú naše hory rajom na zemi.
- (D) Do pripravených pohárov naložila najzrelejšie ovocie.

11. V ktorej z možností je uvedený **nesprávny** pád predložkovej väzby?

- (A) V starom hrade strašievalo. - lokál
- (B) Ráno behával okolo domu. - akuzatív
- (C) Chodil zásadne bez čiapky. - genitív
- (D) Napriek dobrému výkonu prehrali. - datív

12. V ktorej z možností sú všetky slovné spojenia napísané **správne**?

- (A) na námestí Mieru, stredný tok Váhu, vo výkladových slovníkoch
- (B) v hoteli Tatra, mesačné krátery, štúdium na Vysokej škole
- (C) kroje Kysučanov, nórsky veľvyslanec, zvyky Veľkej noci
- (D) výbežok Súľovských vrchov, medzinárodný filmový festival, hodina Fyziky

13. V ktorom zo slov je **pravopisná** chyba?

- (A) zopárkrát
- (B) diaľkár
- (C) tvária sa
- (D) akcionár

14. V ktorej z možností sú **všetky** slová **správne rozdelené** na slabiky?

- (A) su-chár-sky, ly-ko-žrút, ne-ná-pa-dne
- (B) pro-stre-die, ab-so-lút-ne, vrs-tev-ný
- (C) ob-raz-ne, pred-pí-sať, po-štár-sky
- (D) špon-gi-a, pot-reb-ný, vlast-níc-tvo

15. Ktoré z uvedených slov má **opačný** význam ako slovo **pokrytecký**?

- (A) falošný
- (B) priateľský
- (C) úprimný
- (D) zhovorčivý

16. Ktorá z uvedených viet obsahuje **príslovku**?

- (A) Tenkým zobáčikom zatukal na okno.
- (B) Sukňu mala zafarbenú na červeno.
- (C) Svoje veci si odložil na miesto.
- (D) Nedá sa spoliehať len na pamäť.

17. Ako sa nazýva **doslovné** uvedenie cudzieho výroku vo vnútri textu?

- (A) reprodukcia
- (B) citát
- (C) motto
- (D) odkaz

Ukážka 3

*Zem pradávnych slnôk v chladnom tieni tajomstiev,
na mapách jej dávno niet,
zem pradávnych slnôk **nepoznáš jej žalospev**
a more nevydá viac ten svet.*

***Pod hladinou spí kameň**, tvár a testament
v nehybnom tieni rias,
čas ostal tam stáť, **očami hviezd sa díva svet**
v tej hĺbke je niečo z nás.*

18. Aký druh rýmu je v ukážke 3 použitý?

- (A) prerývaný
- (B) obkročný

- (C) striedavý
- (D) združený

19. V ukážke 3 sa hovorí

- (A) o strate blízkej osoby
- (B) o potopenej priehrade

- (C) o neznámej planéte
- (D) o zaniknutej krajine

20. Ktoré jazykové umelecké prostriedky sú v ukážke 3 podčiarknuté?

- (A) tri personifikácie
- (B) dve personifikácie a metonymia

- (C) metafora, prirovnanie a alegória
- (D) personifikácia, alegória a metonymia

21. Aký slohový postup je uplatnený v ukážke 4?

Ukážka 4

*Milá mamina,
ďakujem ti za balík, koláče nám chutili. Ahoj Peťo.*

- (A) rozprávací
- (B) opisný

- (C) informačný
- (D) výkladový

22. Aký štýl sa používa v **beletrizovanom** životopise?

- (A) umelecký
- (B) hovorový

- (C) rozprávací
- (D) administratívny

23. Keď sa o niekom povie, že mu **robotu horí pod rukami**, znamená to, že

- (A) pracuje rád
- (B) sa pri práci ulieva

- (C) pracuje rýchlo
- (D) pri práci robí veľa chýb

24. V ktorom z uvedených slov dochádza k **spodobovaniu**?

- (A) nadzvukový
- (B) spomedzi

- (C) pozbierajú
- (D) záhradka

25. V ktorej z možností sú obidve slová utvorené od slovotvorného základu **-um-** ?

- (A) sumár, poumývať
- (B) podumať, rozumieť

- (C) odumrieť, konzument
- (D) spolumajiteľ, rumenec